

”Anteeksi, nyt en tainnut ihan kuulla.”

Kuulon haasteiden huomioiminen palveluiden saavutettavuutta kehittäessä

Tiina Ahonen ja Maarit Honkasola

Asiantuntijat Kuule ja muista –hanke

Kuuloliitto ry

Kuulovammaisten määrä Suomessa

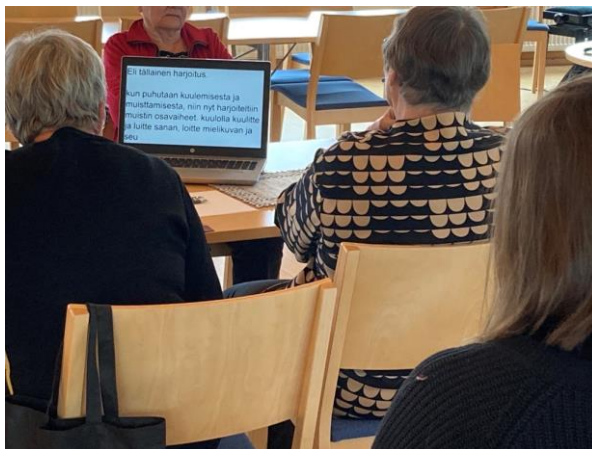
- Kuuloliitto ry vaikuttaa, tiedottaa, tutkii, edustaa jäsenyhdistystensä jäseniä sekä tuottaa kulttuuri-, loma- ja virkistyspalveluja. Liitto tavoittelee esteetöntä ja saavutettavaa yhteiskuntaa.
- Jonkinasteinen kuulon alenema on yli 800 000 suomalaisella.
- Kuulokojeen käytöstä hyötyisi noin 300 000 henkilöä.
- Säännöllisesti kuulokojetta ja/tai sisäkorvaistutetta käyttää noin 100 000 henkilöä.
- Myös ihmiset, kenellä ei tarvetta kuulonkuntoukselle, hyötyvät selkeästä viestimisestä.

Ikään liittyvä kuulonalenema

- Ikäkuulolla tarkoitetaan iän mukana ilmeneviä sisäkorvan ja kuulohermon rappeutumismuutoksia.
- 65-vuotiaista 40%:lla ja yli 75-vuotiaista jopa 70%:lla on jonkinasteinen kuulovika
- Ikään liittyvä kuulonalenema on etenevää. Tilanne ja tarpeet muuttuvat tilanteen edetessä
- Ääni kuuluu, mutta on vaikeuksia saada selvää.
- Korkeat äänet laskevat ensin, etenee myöhemmin myös matalammille taajuuksille
- Sosiaalinen elämä kärsii – eristäydytään

Kuinka huomioida asiakas, jolla haasteita kuulemisessa?

- Hyvän hallinnon perusteiden mukaan asiakasta tulee kohdella tasapuolisesti, asianmukaisesti ja puolueettomasti.
- Viranomaisen on käytettävä kieltä, joka on asiallista, selkeää ja ymmärrettävää.
- Huomioitava koko prosessissa ensikontaktista lähtien
- Kiinnitä huomio itseesi – katsekontakti, kosketus
- Puhu rauhallisesti ja selkeästi artikuloiden
- Maski?
- Kuulovarmistus
- Taustahälyn vaimentaminen
- Apuvälineiden ja tulkkauspalvelun käyttö

Kuulemisen tueksi

- Kommunikaattori eli puheäänenvahvistin
- Kirjoitustulkkaus
- Induktiosilmukka/palvelupistesilmukka
- Puheentunnistus-sovellukset

Tulkkauksen järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluissa

- Terveydenhuollolla on vastuu tulkkauksen järjestämisestä silloin, kun se lähettää asiakkaalle kutsun esimerkiksi toimenpiteeseen, tutkimukseen, laboratorioon tai röntgeniin.
- Näissä tilanteissa terveydenhuollon yksiköllä on etukäteen tiedossa, että asiakas tarvitsee tulkkausta ja sillä on mahdollisuus järjestää se ajoissa.
- Myös sosiaalitoimen pitää mahdollisuuksiensa mukaan järjestää asiakkaalle tulkkaus kutsuessaan asiakkaan tapaamiseen.

Huomioita

- Selkokieliisyys palvelee kaikkia
- Toimenpiteiden ja toimintojen sanoittaminen
- Hoitotilanteissa kuuleminen
- Tietoa myös kirjallisena - palvelutilanne voi olla kuormittava, jolloin muistamiseen ei jää resursseja
- Tilojen käyttö?
- Ammattilaisten tiedon lisääminen

Verkkokurssi sote-alan ammattilaisille

- Verkkokurssi sisältää muun muassa tietoa kuulosta ja kuulovammasta, ikään liittyvästä kuulonalenemasta sekä kuulon ja kognitiivisen toimintakyvyn yhteydestä.
- Rekisteröidy oppimisympäristöön omalla nimellä ja sähköpostillasi sekä valitse salasana. Käytä rekisteröityessäsi verkkokurssin rekisteröitymiskoodia **KUU7EM**.

Kiitos!

Lisätietoa:

Tiina Ahonen

tiina.ahonen@kuuloliitto.fi

Maarit Honkasola

maarit.honkasola@kuuloliitto.fi

